

Á fundi hjá Kvennalistanum í Reykjavík fyrir skömmu var tekin ákvörðun um að fresta fyrirhuguðum útskiptum á tveimur þingkonum í vor. Fyrirhuguð þingkvænnaskipti áttu að fara fram á miðju kjörtímabili eins og lofðað var fyrir síðustu alþingiskosningar og áttu þær Guðrún Agnarsdóttir og Kristín Halldórsdóttir að víkja fyrir þeim Guðrúnú Halldórsdóttur og Önnu Ólafsdóttur Björnsson.

Formleg ákvörðun um þessa frestun hefur ekki enn verið tekin en meirihluti innan Kvennalistans er sagður á þeirri skoðun að heppilegt sé að fresta þessari útskiptingu. Þó munu vera mjög skiptar skoðanir um málid. „Sumar vilja láta tilfinninguna ráða en aðrar vilja halda fast við prinsipið,“ segir einn þeirra i samtali við Pressuna.

Þá mun einnig hafa verið ákveðið að þegar að því kemur að skipt verður um þingkonur þá muni að eins önnur þeirra víkja í fyrstu. Síðan að hálfu eða heilu ári liðnu fari næstu skipti fram.

Ymsar kvennalistakonur sem rætt var við töldu að umræðunni yrði a.m.k. frestað fram yfir þinglausnir í vor. Sumar töldu að þetta þyddi ennþá lengri frestun og Guðrún Halldórsdóttir var að þingkona sagðist ekki vilja útloka að innan Kvennalistans væru einhverjar þeirrar skoðunar að hætta ætti við þessi þingkvænnaskipti alveg út kjörtímabilið.

Kvennalistinn er þarna augsynta lega að draga kosningaloforð í land. Reglan um að þingkonur listans sitji aldrei lengur en 6–8 ár á bingi var sett á landsfundum listans árið 1986. Á þeiri reglu var kosningaloforðið vorið 1987 byggt, en þá var því lýst yfir að vorið 1989, á miðju kjörtímabili, myndu tvær kvennalistakonur víkja fyrir varanmönnum. Röksemdirnar voru tvær; annars vegar átti þessi stefna að vera í samræmi við valddreifingu og koma í veg fyrir að þingfulltrúar Kvennalistans festist í valdakerfinu til langframa. Hins vegar var það talið til góðs að dreifa ábyrgðinni og nýta krafta og hæfileika sem flestra kvennalistakvenna.

Hvað hefur þá orðið til þess að kvennalistakonur vilja nú fresta þessum yfirlystu aðgerðum? „Það er ekkert launungarmál að við höfum fundið fyrir brýstingi frá konum, ekki sist að landsbyggðinni, að endurskoða þessa ákvörðun um að skipta út á þingi,“ segir Sigrún Helgadóttir, starfsmaður á skrif-

fyrst og fremst sú að við viljum finna heppilegan tíma fyrir alla aðila til að láta þessi skipti fara fram.“

A síðasta ári var Guðrún Agnarsdóttir reyndar þegar farin að viðræða skoðun að Kvennalistinn kynni að endurskoða útskiptaregluna. Sagði hún í viðtali við Tímann að Kvennalistinn yrði að laga sig að breyttum aðstæðum og mætti ekki hika við að breyta fyrri ákvörðunum sínum í samræmi við það.

Ákvörðunin nú kemur hins vegar nokkuð skyndilega. Í nýju hefti fréttatímartsins Þjóðlifs eru birt viðtöl við þær Guðrúnú Halldórs og Önnu Ólafsdóttur Björnsson um vœntanlega þingsetu þeirra og verður ekki annað ráðið af þeim viðtölum en útskiptin eigi að fara fram í vor. Þegar Pressan ræddi þessi mál við Önnu og Guðrún voru þó báðar sáttar við að fresta ákvörðun um útskiptinguna. „Við erum samt alls ekki að víkja frá reglunni fyrir fullt og allt. Þetta er skammtímasrestun,“ segir Guðrún.

I tengslum við þessa umræðu hefur einnig verið rætt um að festa þá reglu að ef Kvennalistinn sest í ríkisstjórn verði ráðherrar flokksins ekki úr hópi þingkvænnanna. Þá hefur Pressan heyrtað að einhverjar kvennalistakonur hafi borið upp tillögu um að samþykkt verði að Guðrún Agnarsdóttir verði ráðherraefni listans. Þessu hafna þær konur sem rætt var við og sögðu reyndar fráleitt að ákveða slikt fyrirfram.

Kvennalistinn hefur hrapað í fylgi í skoðanakönnunum undanfarið. Því hefur verið talið að sú pólitísk staðreynd ráði einnig nokkuð um að listinn dregur yfirlýsingar um útskiptin í land. Byggt verði áfram á reynslu þeirra sem hafa setið á þingi en jafnframt er tekin sú áhætta að Kvennalistinn verði staðinn að því að standa ekki við kosningaloforð.

„Upphaflega ákvörðunin var sú að þessar útskiptingar ættu að ger-

Guðrún fær að sitja áfram. Ákvörðun um að fresta útskiptunum í þingflokkum Kvennalistans getur þýtt að Guðrún Agnarsdóttir fái að sitja allt kjörtímabilið. Hún hefur nú setið á alþingi í sex ár.

Pressumynd/Einar Ól.

Pingkonur Kvennalistans

STÓLASKIPTUM FRESTAÐ

Kvennalistinn frestar ákvörðun um að skipta út þingmönnum listans í vor. Deilur innan flokksins um að víkja frá kosningaloforðinu um útskipti á miðju kjörtímabili

stofu þingflokkins.

Ýmislegt er tínt til. Margar konur sem Pressan ræddi við segja að nú sé slik óvissa uppi í íslenskum stjórnámánum að lítið vit sé í því að skipta út í þingflokknum þegar ríkisstjórnin geti farið frá hvenær sem er og kosningar blasi við. Aðrar vísa til þess að nú megi ekki fórnar ómissandi þingreyrslu þeirra sem hafa setið á alþingi í nokkur ár fyrir Kvennalistann.

Anna Ólafsdóttir Björnsson er þó á óðru mál: „Ég tel ekki að breyttar aðstæður í stjórnámánum hafi neitt með þetta að gera. Það hefur verið svo lengi óvissa í stjórnámánum,“ segir hún. „Ástæðan er

ast eftir tvö ár. Aðstæðurnar nuna segja okkur að það sé skynsamlegra að fresta þessu. Það verður alltaf umdeilt að skipta svona út en við erum allar harðar á því að það verði gert. Nuna snýst spurningin um að velja réttan tíma,“ segir Sigrún Helgadóttir.

Skv. heimildum Pressunnar er talið líklegast að það falli í hlut Kristínar Halldórsdóttur að hverfa af þingi þegar og ef ákvörðun verður tekin síðar á kjörtímabilinu um að gefa útskiptareglu Kvennalistans gildi að nýju. Tími Guðrúnar Agnarsdóttur verði þá lengdur um a.m.k. hálft ár frá því fyrsta skipting fer fram.

Kristín Halldórsdóttir. Ymsar kvennalistakonur leggjast gegn því að fórnar reyndum þingfulltrúum listans með því að skipta út á þingi eins og lofðað var fyrir kosningarnar 1987. Þá hefur verið ákveðið að láta aðeins eina þingkonu víkja í stað tveggja þegar og ef skiptingin verður gerð síðar á kjörtímabilinu.